

भारत, पाक शस्त्रसंधी, मोदीजी जिकले, हरले ही !

१९४७ रोजी भारत आणि पाकीस्तान हे देश स्वतंत्र झाले. हा इतिहास जोखण्याची गरज नाही पण तरी ही तेंव्हापासूनच भारत विरुध्द पाकीस्तान अशी अधोरिखत कारवाई नेहमीच होत गेलेली आहे. भारत,चिन युध्द असेल किंवा भारत, बांगलादेश संदर्भातील पाकचा लढा असेल त्या, त्या वेळी पाकिस्तान सरकार आणि पाक सैनिकानी आपापला दगाबाज, पूळचट पण विश्वासघातकी उपकृम सोडला नाही हे उकळून, उघडून सांगण्याची गरज नाही पण आजघडीला भारत, पाक दरम्यान दहशतवादी अतिरेकी कारवायाच्या संदर्भात जे कांही युध्दस्थ वातावरण निर्माण झाले त्यातून भारतीय लष्कराने मूहतोड जशास तसे उत्तर देवून पाकची नांगी चिरडली आणि पाक लष्कर भयभित होत असतानाच पाक सरकारने आम्हाला यूध्द नको आहे सामंजस्य हवे असल्याचा कांगावा अमेरिकेच्या डोनाल्ड ट्रम्प यांचे केला. अनेक देशाच्या पंतप्रधान, राष्ट्राध्यक्ष वगैरेनी प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांना विनवणी केली. युध्दजन्य लढा थांबवावा अशी आग्रही मागणी केली त्यापूर्वीचे पाकीस्थान सरकारने सरकारने पाक लष्कराने भारतीय लष्करा समोर नांगी टाकली होती ती नेस्तनाबूद होत असतानाच भारतीय लष्कराचे सामर्थ्य सिध्द होत असतानाच भारत, पाकने शांतीसाठी शस्त्र संधी मान्य केली म्हणजे एकार्थी यूध्दाला विराम दिला त्याच वेळी आमजनतेच्या मुखातून प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी जिकले आणि हरलेही अशीच लोकभावना व्यक्त होत गेली, या संदर्भात राजकीय वर्तूळात उलटसूलट कुजबूज होताना दिसते

आहे.

संपादकीय...

प्रधानमंत्री मोदी जिकले, हरलेही ही कुजबूज पाकने नांगी टाकल्यावरही कशी काय चर्चा होते याचे आकलन करताना पहलगाम पर्यटकावर पाकी दहशतवाद्यानी हल्ला केला त्यावर बदला घ्या, सोडू नका, जशासतसे उत्तर द्या अशी भावना व्यक्त केली जात होती. रशिया, युक्रेन संघर्षाच्या काळात रशियाच्या पूतीन याना प्रधान मंत्री नरेंद्र मोदी यानी सद्याचा काळ यूध्दाचा नाही अर्थात शांतता बाळगण्याचा काळ आहे असे स्पष्ट केले होते तेच शब्द आठवून जगातील अनेक देशाच्या प्रमूखानी यूध्द करू नका, शांतता बाळगा, शस्त्रसंधी स्विकारावे असे आवाहन केले होते. आजच्या परिस्थितीत पहलगाम दहशतवादी हल्ल्याचा बदला घेण्यासाठी भारतीय लष्करातील हवाईदल, पायदल, नौदल सक्षम असताना त्यास प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी, संरक्षणमंत्री राजनाथसिंह, गृहमंत्री अमित शहा यांचेसह कॉग्रेसहू विरोधी पक्षनेत्यानी पाकच्या चिंधड्या करो आम्ही सोबत आहोत असा भारतीय एकजूटीचा शब्द दिला असतानाही भारताला महासत्ता देश बनवू पाहणाऱ्या प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यानी चक्क अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांचे आदेशावरुन भारत पाक दहशतवादी

विरोधी, यूध्द जन्य अशा कारवाईस स्थगती देवून शस्त्रसंधी स्विकारली यातच भारताचे प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदीजी जिकले आणि हरले ही अशीच उलटसूलट लोकप्रतिक्रिया व्यक्त होताना दिसते आहे.

पाकीस्तानकडे जेवढा अण्वस्त्र साठा आहे त्यापेक्षा कितीतरी पटीने भारताकडे आहे असे असतानाही पाकसरकारने, पाकी लष्कराने पाकी दहशतवाद्यानी शरण येईपर्यंत प्रधानमंत्री मोदीजीनी दहशतवादी कारवाई थांबवायला नको होती पण स्वातंत्र्यापूर्व काळात सावकारी आणि व्यापाराला महत्व होते, कधी काळी पूर्णे जिल्ह्यातील सुपा या गावी अशाच प्रकरणातून दंगल झाली होती म्हणे परंतू आजघडीला अमेरिकेने भारत-पाक ला युध्दजन्य परिस्थिती थांबवा अन्यथा व्यापार करार संपूशात आणणार अशी धमकी भारत-पाकला दिल्यानेच भारत-पाक शस्त्रसंधी राबविली गेली, युध्दजन्य युध्दविराम करण्यात आला यातून लष्कराचे तिन्ही दलातील सैनिकाच, त्या त्या लष्कर प्रमुखाचा अवमान झाला असेलच पण लष्कर प्रमूख आणि प्रधान मंत्री नरेंद्र मोदीजी माघार असली तरी दहशतवादी कारवाया विरोधात भारत सरकार, भारतीय लष्कर बाकी लष्कर आणि सरकार व पाकी दहशतवाद्या विरोधात लढा देण्यासाठी सज्ज आहेत असा दावा करीत आहेत ही बाब जमेची असली तरी ही भारत-पाक शस्त्रसंधी, मोदीजी जिकले अन् हरलेही अशीच लोकभावना व्यक्त होताना दिसते आहे. यात संदेह नसावा.

युद्धविराम! भारतीय सेनेच्या शौर्याचे व पराक्रमाचे यश.

ऑपरेशन सिन्दुर पहाता जगाच्या भुवया उंचावल्या आणि अत्याधुनिक युगातील भारताची शक्ती संपूर्ण जगाने अनुभवली व ही पराक्रम गाथा पहाता भारत जगातील सुपरपावरच्या दिशेने वाटचाल करीत असुन जवळपास पोहचत असल्याच्या भिती डोनाल्ड ट्रंपला वाटुलागली आणि आपला राजकीय डाव खेळण्याचा प्रयत्न केला व जगाला सांगण्याचा प्रयत्न केला की भारत-पाकिस्तान युध्द विराम माझ्या मदतीने झाला.परंतु ट्रंपचा डाव फसला आणि भारताने जगाला सांगितले की आतंकवादी कारवायांच्या बाबतीत कोणत्याही तीसऱ्या देशाची मध्यस्थी भारताला मान्य नाही.कारण पाकिस्तान काय आहे ही बाब जगाला तर माहीत आहेच सोबतच अमेरिकेला अनेक दशकांपासून म्यात आहे की पाकिस्तान आतंकवाद्यांची पॅक्टरी आहे.त्यांना नामशेष न करता पाकिस्तानला मागच्या दरवाजाने अमेरिका नेहमीच समर्थन व मदत करीत असतो आणि आताही करीत आहे. त्यामुळे अमेरिका नेहमी प्रमाणे आताही दोगली नितीचा वापर करीत आहे.भारत-पाक संघर्ष सुरू असतांनाच आय.एम. एफ.ने पाकिस्तानला १ अरब अमेरिकन डॉलरची मदत केली आणि हे कर्ज देण्याचे काम अमेरिकेच्याच मदतीने झाले आहे.आय.एम.एफ.चे पुर्वीचे कर्ज अजुनपर्यंत पाकिस्तानने चुकविले नाही तरीही त्याला कर्ज देण्यात आले यावर भारत सरकारने

नाराजी सुध्दा व्यक्त केली आहे.कारण पाकिस्तानला मिळणारे ८० टक्के कर्जाचा पैसा हा आतंकवादी संघटनांना जातो.त्यामुळे सध्याच्या परिस्थितीत अमेरिका विश्र्वास पात्र देश रहाला नाही हे स्पष्ट दिसून येते.अमेरिकेने जगाला कीतीही सांगितले की मी भारत-पाक युध्द विराम केला ही बाब कोणीही मान्य करणार नाही.कारण ट्रंप जेव्हा पासून सत्तेवर विराजमान झाले तेव्हा पासून जगात दुफळी निर्माण झाली आहे आणि याचे प्रायश्चित्त जगाला भोगावे लागत आहे. त्यामुळे अमेरिकेतच्या दोहरी नितीमुळे पाकिस्तानच्या बाबतीत कोणतीही मध्यस्थी भारत सहन करणार नाही.अमेरिकेने चापलुसी करणे बंद करावे हिंमत असेल तर पाकिस्तानला आतंकवादी राष्ट्र घोषित करावे व आतंकवाद्यांचा खात्मा करण्यासाठी पाकिस्तानमध्ये घुसून संयुक्त कारवाई करावी यासाठी भारत सदैव तयार आहे. अन्यथा पाकिस्तानला निपटविण्यास भारत स्वतः सक्षम आहे.दिनांक २२ एप्रिल २०२५ ला पहलगाम पाकिस्तानी आतंकवाद्यांनी निर अपराध पर्यटकांचा बळी घेतला.यानंतर दिनांक ७ मे ला ऑपरेशन सिन्दुरने आतंकवाद्यांचे ९ अड्डे उध्वस्त करून १०० हुन अधिक आतंकवाद्यांसह युसुफ अझर,अब्दुल मलिक रऊफ,मुदस्सीर अहमद या मुख्य आतंकवाद्यांचा भारतीय सेनेने खात्मा केला. आश्चर्याची गोष्ट म्हणजे या संपूर्ण आतंकवाद्यांचा

अंत्यसंस्कारासाठी तेथील संपुर्ण सरकारी यंत्रणा, सेनेचे अधिकारी,आतंकवाद्यांचे मुख्खीया प्रामुख्याने उपस्थित होते आणि ही घटना जगातील कानाकोपऱ्यातील संपूर्ण देशांसह इस्लामिक राष्ट्रांनी सुध्दा आपल्या उघड्या डोळ्यांनी पाहीली आहे.यावरून संपूर्ण जगाला सबुत मिळालेच असेल की पाकिस्तान हा आतंकवाद्यांची फॅक्टरी आहे. तरीही डोनाल्ड ट्रंप पाकिस्तान बदल सहानुभूती दाखवितो ही बाब जगाच्या दृष्टीकोनातून अत्यंत गंभीर बाब आहे.आपण काही दशकांचा विचार केला तर अमेरिकेने अनेक आतंकवाद्यांचा पोसुन घृणास्पद कृत्य केले आहे.परंतु याच आतंकवाद्यांनी अमेरिकेला डक सुध्दा मारला आहे वर्ल्ड ट्रेड सेंटर सह अनेक ठिकाणी आतंकवाद्यांनी बॉम्ब स्फोट घडवून मोठे धाव सुध्दा दिले.तेव्हा त्यांचे उघडले व आतंकवाद्यांचा मुख्खीया ओसामा बिन लादेन याला पाकिस्तानमध्ये जाणवु मारले. अशाप्रकारे वारंवार घृणास्पद कृत्य करणाऱ्या पाकिस्तानची बाजू अमेरिका घेत असेल तर ही बाब योग्य नाही.अमेरिकेची नेहमीच दोहरी निती रहाली आहे.अमेरिकेने स्वतःच्या स्वार्थासाठी अफगाणिस्तानला रक्ताच्या लाथोळ्यात सोडून लहूलोहान केले व तेथुन पळ काढला ही बाब संपूर्ण जगाने उघड्या डोळ्यांनी पाहीली.युक्रेनला रशिया सोबत युद्धासाठी उकसवीण्याचे काम केले व मोठ्या प्रमाणात शत्रपुरवठा सुध्दा केला.

परंतु ऐन वेळेवर अमेरिकेने युक्रेनला धोका देवून जब्बर धक्का दिला.अशा प्रकारे अमेरिकेने स्वतःच्या स्वार्थासाठी जगातील अनेक देशांमध्ये युद्धजन्य परिस्थिती निर्माण केली. परंतु आता भारताने ठानले आहे की काश्मीरच्या बाबतीत किंवा आतंकवादी कारवायांच्या बाबतीत अमेरिकेसोबत कोणत्याही प्रकारची मध्यस्थीती भारताला कबूल नाही. कारण पाकिस्तानच्या आतंकवादी कारवायांमुळे व पाकिस्तानी आर्मिमुळे बलुचिस्तानमधील नागरिकांवर मोठ्या प्रमाणात अत्याचार होत असुन तेही त्रस्त आहेत. त्यामुळे पाकिस्तानमधून स्वतंत्र देश म्हणून मागणी करणारे प्रमुख राज्य म्हणजे बलुचिस्तान. बलुचिस्तानमध्ये अनेक स्थानिक लोक आणि राजकीय पक्ष पाकिस्तानातून वेगळे होऊन स्वतः चे स्वतंत्र राज्य स्थापन करण्याची मागणी करीत आहे.त्यामुळे अमेरिकेने बलुच लोकांना मदत करून बलुचिस्तान वेगळा करून त्यांना न्याय द्यावा.परंतु भारताच्या बाबतीत अमेरिकेने आपल्या औकातमध्ये रहावे व काश्मीरच्या बाबतीत कोणत्याही प्रकारचे वक्तव्य करण्यापासून सावधगिरी बाळगावी.कारण काश्मीरचा प्रश्न हाताळण्यास भारत सक्षम आहे.

रमेश कृष्णराव लांजेवार
(स्वतंत्र पत्रकार)
मो.नं.९९२१६९०७७९, नागपूर.

एका युगाचा अंत!

क्रिकेटचा किंग, चेस मास्टर, विक्रमवीर, रन मशिन यासारखी अनेक बिरुदावली ज्याच्या नावापुढे लागली आहेत तो भारताचाच नव्हे तर जगातील सर्वोत्तम फलंदाज, भारताचा कोहिनूर विराट कोहलीने कसोटी क्रिकेटमधून निवृत्ती स्वीकारीत असल्याची घोषणा सोमवारी केली आणि संपूर्ण क्रिकेट विश्र्व हळहळले. मागील आठवड्यात रोहित शर्मा या भारताच्या माजी कर्णधारानेही कसोटीतून निवृत्ती स्वीकारली होती तेंव्हा पासून विराटच्या निवृत्तीची चर्चा होऊ लागली होती मात्र आगामी इंग्लंड दौऱ्यात विराट खोऱ्याने धावा काढेल आणि मगच कसोटीतून निवृत्त होईल अशी अपेक्षा क्रिकेट चाहत्यांना होती मागील दोन वर्षात विराट कोहली कसोटीत अपेक्षित कामगिरी करू शकला नसला तरी आगमी इंग्लंड दौऱ्यात तो चांगली कामगिरी करून संघाला विजय मिळवून देईल अशी अपेक्षा असतानाच त्याने कसोटीतून निवृत्तीची घोषणा केल्याने क्रिकेट चाहत्यांना मोठा धक्का बसला आहे. रोहित शर्मा पाठोपाठ विराट कोहलीनेही कसोटी क्रिकेटला रामराम केल्याने भारतीय संघाला त्याचा मोठा फटका बसणार आहे. कारण रोहित आणि विराट या दोघांनी मिळून मागील चौदा वर्षात भारताला अनेक अविस्मरणीय विजय मिळवून दिले आहेत. भारतीय क्रिकेटचे जय विरू असलेल्या या दोन ज्येष्ठ खेळाडूंच्या निवृत्तीचे कसोटी क्रिकेटमधील ’रोको ’ युग संपले असे म्हणावे लागेल. निवृत्त कधी होणार आहात ? , असे विचारण्याआधीच निवृत्ती घेणे योग्य असते असे उद्गार दिगाज कसोटीपटू विजय मर्चंट यांनी निवृत्तीच्या अनुषंगाने काढले होते. कधी जाणार ? असे क्रिकेट चाहत्यांनी विचारण्यापेक्षा का गेलास ? असे विचारणे केव्हाही चांगले असा विचार करूनच कदाचित या दोघांनी निवृत्ती स्वीकारली असेल. काहीही असो मात्र या दोघांच्या निवृत्तीचे कसोटीतील एका युगाचा अंत झाला असेच म्हणावे लागेल. क्रिकेट या खेळाने जगाला अनेक महान खेळाडू दिले. सचिन तेंडुलकर हा त्यापैकीच एक महान खेळाडू. क्रिकेटमधील दैदिप्यमान कामगिरीने तो क्रिकेटचा देव बनला. जवळपास दोन तप

त्याने क्रिकेटवर अधिराज्य गाजवले. भारताला

अनेक अविश्र्वसनीय विजय त्याने मिळवून दिले. २०१३ साली त्याने निवृत्ती स्वीकारली. निवृत्ती स्वीकारण्यापूर्वी त्याने विक्रमांचे एव्हरेस्ट गाठले. तो निवृत्त झाल्यावर त्याच्या इतक्या क्षमतेचा खेळाडू पुन्हा भारताला मिळेल का ? असाच प्रश्न संपूर्ण क्रिकेट विश्र्वाला पडला होता.

ज्या प्रश्नाचे उत्तर कोणाकडेच नव्हते त्या प्रश्नाचे उत्तर खुद्द सचिनकडे होते. सचिनला जेंव्हा प्रश्न विचारण्यात आला की तुझा विश्र्वविक्रम कोणता खेळाडू मोडेल असे तुला वाटते तेंव्हा त्याने क्षणाचाही विलंब न करता उत्तर दिले ’विराट कोहली’ सर्वांना त्यावेळी ही अतिशोक्ती वाटली पण सचिनने विराटची गुणवत्ता हेरली होती. निवृत्त होण्यापूर्वी चार पाच वर्ष तो आणि विराट एकत्र खेळले होते त्यामुळे विराट कोणत्या क्षमतेचा खेळाडू आहे आणि तो काय करू शकतो हे सचिनला माहीत होते त्यामुळेच सचिनने आपला वारसदार म्हणून विराटची निवड केली होती. विराटने सचिनचे म्हणणे अवघ्या दहा वर्षात खरे करून दाखवले आणि सचिनचा विश्र्वास सार्थ ठरविला. आज विराटने देखील सचिन प्रमाणे विक्रमांचे इमले चढले आहेत इतकेच नाही तर सचिनचे अनेक विक्रम त्याच्या दृष्टिक्षेपात होते. सचिनच्या १०० शतकांचा विक्रम विराट

लवकरच आपल्या नावे करेल असेच सर्वांना

वाटत होते त्याच्या नावे ८२ शतके आहेत. कसोटीत त्याने ३० शतके झळकावली आहेत त्यामुळेच त्याच्याकडून ही अपेक्षा व्यक्त केली जात होती आज तो ३७ वर्षाचा होत आहे. त्याचा फिटनेस जबरदस्त आहे. वीस वर्षांचा खेळाडू देखील त्याच्यासमोर फिका पडेल असा त्याचा फिटनेस आहे त्यामुळे तो आणखी दोन तीन वर्ष सहज खेळू शकला असता. त्यामुळे त्याने हा विक्रम सहज मोडला असता मात्र त्याने विक्रमांचा विचार केला नाही. सचिन नंतर सर्वाधिक शतके विराटच्याच नावावर आहेत. विराट केवळ विक्रमवीर बनला नाही तर तो आज जगातला महान फलंदाज बनला आहे. उत्तम खेळाडू ते महान खेळाडू बनण्यापर्यंतचा त्याचा प्रवास अचंबित करणारा आहे. अवघ्या दहा वर्षात तो आज जगातला महान खेळाडू बनला आहे. त्याने धावांची टांकसाळ उभारली आहे. प्रत्येक सामन्यात तो खोऱ्याने धावा काढत आहे. त्याची बॅट म्हणजे जणू धावांची

मशिन, त्याच्या बॅट मधून धावांची बरसात होत आहे म्हणूनच आकाश चोप्रा त्याला ’ विराट द रन मशिन कोहली ’असे म्हणतो. त्याने काढलेल्या शतकांपैकी ९५ टक्के शतके भारताच्या विजयास कारणीभूत ठरली आहेत यावरून त्याच्या शतकांचे मोल लक्षात येते. धावांचा पाठलाग करताना तर त्याने सर्वाधिक शतके झळकावली आहेत म्हणूनच त्याला चेस मास्टर असेही म्हंटले जाते. विराटने शतक झळकावले म्हणजे भारत विजयी झाला असेच समीकरण बनले आहे. केवळ शतकच नव्हे तर त्याच्या अनेक छोट्या मोठ्या खेळी भारताला

विजय मिळवून देणाऱ्या ठरल्या. भारताला अनेक अविश्र्वसनीय विजय त्याने मिळवून दिले आहेत. ऑस्ट्रेलियामध्ये झालेल्या टी २० विश्र्वचषक स्पर्धेतील पाकिस्तान विरुद्धचा सामना आठवा. आपण तो सामना केवळ विराटमुळे जिंकू शकलो. हातातून गेलेला सामना त्याने ज्याप्रकारे खेचून आणला ते पाहून प्रेक्षकांच्या डोळ्यांचे पारणे फिटले. तशी खेळी फक्त आणि फक्त विराटच खेळू शकतो ती खेळी म्हणजे फक्त एक उदाहरण आहे. तशा प्रकारच्या अनेक खेळी करून त्याने भारताला अनेक अशक्यप्राय विजय मिळवून दिले आहेत. कठीण समय येता विराट कामी येई.... असे उगीच क्रिकेटप्रेमी म्हणत नाहीत. भारतीय कसोटी क्रिकेटचा तर खारखरा राजदूत होता. कसोटीत त्याने ३० शतके आणि ३१ अर्धशतके झळकावली आहेत. इतकेच नाही तर कसोटीत त्याने तब्बल ७ द्विशतके झळकावली आहेत. कसोटीत त्याने एकूण ९,२३० धावा

काढल्या आहेत त्यात २५४ ही त्याची सर्वोच्च धावसंख्या आहे. इंग्लंड, ऑस्ट्रेलिया, न्युझीलंड, दक्षिण आफ्रिका, वेस्ट इंडिज, श्रीलंका, बांगलादेश अशा सर्वच देशात त्याने शतके झळकावली आहेत. केवळ फलंदाज म्हणूनच नाही तर कर्णधार म्हणूनही त्याने देशासाठी सर्वोत्तम कामगिरी केली आहे. भारताचा कसोटीतील सर्वात यशस्वी कर्णधार म्हणून विराटचीच नोंद होते. त्याच्या नेतृत्वाखाली भारताने तब्बल ४० कसोटी सामने जिंकले आहेत. कर्णधार म्हणून त्याने ६८ कसोटीत भारताचे नेतृत्व केले. ६८ कसोटीत ४० विजय मिळवणारा विराट कोहली हा कसोटीतील भारताचा सर्वोत्तम कर्णधार ठरला आहे. त्याच्या नंतर महेंद्रसिंह धोनीचा नंबर लागतो त्याने भारताला २७ कसोटीत विजय मिळवून दिले आहेत. विराटच्या नेतृत्वाखाली भारताने सलग ९ कसोटी मालिका जिंकल्या आहेत. अशी कामगिरी फक्त ऑस्ट्रेलियाच्या रिकी पॉटिंगलाच करता आली आहे. आजच्या टी २० च्या युगात त्याने कसोटी क्रिकेटला नेहमीच प्राधान्य दिले आहे. कसोटी क्रिकेट हेच खरे क्रिकेट असे तो नेहमी म्हणायचा म्हणूनच कसोटीत भारताला विजय मिळावा यासाठी तो सर्वस्व पणाला लावायचा. कसोटी सामना जिंकण्यासाठी जी जिगर लागते जो संयम लागतो तो ग्याच्यकडे होता म्हणूनच तो कसोटी क्रिकेटचा खराखुरा राजदूत होता. त्याची ती जिगर, तो संयम आता पुन्हा दिसणार नाही. पांढऱ्या जर्सी मध्ये तो पुन्हा मैदानात उतरणार नाही याची रुखरुख क्रिकेट चाहत्यांना कायम राहणार आहे असे असले तरी त्याने गेल्या १४ वर्षात भारतीय कसोटी क्रिकेटची जी सेवा केली आहे ती क्रिकेट चाहते कधीही विसरू शकणार नाही.

श्याम ठाणेदार
दौंड जिल्हा पुणे
९९२२५४६२९५

अभावीपच्या ’अनुभूती

शिविरा’ मधून ग्रामीण

संस्कृतीचे जिवंत दर्शन

नदीहत्तरगा (ता.निलंगा , जि. लातूर)- येथे अखिल

मानकल्याण विद्यांग पुर्वस्त्रल केंद्र

मानकल्याण विद्यांग पुर्वस्त्रल केंद्र

भारतीय विद्यार्थी परिषदच्या वतीने १० ते १२ मे २०२५ या कालावधीत आयोजित ’अनुभूती शिविर २०२५’ यशस्वीरीत्या पार पडले. शिविराचे आयोजन ग्रामीण भागातील जीवनपद्धतीचा प्रत्यक्ष अनुभव विद्यार्थ्यांना मिळावा, या उद्देशाने करण्यात आले होते. यात ४० विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग घेतला. भारत माता मंदिराच्या परिसरात भरवले गेलेले हे शिविर विद्यार्थ्यांना केवळ शिक्षणाचे नव्हे, तर संस्कारांचे आणि अनुभवांचेही व्यासपीठ ठरले.

शिविरात पारंपरिक मैदानी खेळ, भजन संध्या, सूर्यदर्शन, योगासने व प्राणायामाचे सत्र आयोजित करण्यात आले. याशिवाय, माळरानावर वनराई बंधारे बांधण्याच्या उपक्रमात विद्यार्थ्यांना सहभाग घेऊन श्रमसंस्कार आत्मसात केले. वादविवाद स्पर्धांमधून विचारांची देवाणघेवाण व संवाद कौशल्य विकसित करण्यावर भर देण्यात आला. गावभेटीच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांनी शेती, पाणीसंवर्धन, पशुपालन आणि ग्रामीण जीवनशैलीचे प्रत्यक्ष दर्शन घेतले.

शिविराच्या प्रत्येक दिवशी विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास आणि सहभाग वाढत चालला होता. आधुनिक शिक्षणपद्धतीत हरवलेली माणुसकी, समजूतदारपणा आणि श्रमाचे महत्त्व या तिन्ही गोष्टी शिविराच्या अनुभवातून विद्यार्थ्यांना उमगल्या. अभ्यासाच्या पाठ्यपुस्तकांच्या पलिकडे जाऊन जीवनशिक्षण देणारे हे शिविर विद्यार्थ्यांच्या मनावर कायमस्वरूपी ठसा उमटवून गेले.

अभावीपच्या या उपक्रमाचे सर्वत्र कौतुक होत असून, अशा उपक्रमांची गरज आणि प्रभाव याची प्रकर्षाने जाणीव निर्माण झाली आहे. विद्यार्थ्यांना समाजाभिमुख घडविण्याच्या दृष्टीने हे शिविर एक प्रेरणादायी पाऊल ठरले.

सलग १४ वर्षांपासून दैदिप्यमान निकालाची परंपरा कायम

लातूर : येथील अभिनव मानव विकास विद्यार्थ्यांनी ४५ ते ५९. ९ टक्के गुण मिळविले

संस्थाद्वारा संचालित श्रीकिशन सोमाणी विद्यालयाचा इयत्ता दहावीचा निकाल १०० टक्के लागला आहे. मागच्या सलग १४ वर्षांपासून दैदिप्यमान निकालाची परंपरा यावर्षाही विद्यालयाने कायम राखली आहे. विद्यालयातील दोन विद्यार्थिनींनी १०० पैकी १०० टक्के गुण संपादन करण्यात यश मिळवले आहे.

श्रीकिशन सोमाणी विद्यालयाच्या एकूण १५२ विद्यार्थ्यांनी दहावीची परीक्षा दिली होती. या परीक्षेत सगळेच्या सगळे १५२ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत. विद्यालयाच्या कु. सुश्री दत्तात्रय शिंदे व कु. भावना किशोर ठोंबरे या दोन विद्यार्थिनींनी १०० टक्के गुण संपादन करून विद्यालयाच्या शिरपेचात मानाचा तुरा रोवला आहे. विद्यालयाच्या ७२ विद्यार्थ्यांनी ९० ते ९९ टक्के गुण मिळविले आहेत. ४९ विद्यार्थ्यांनी ७५ ते ८९. ९ टक्के, २३ विद्यार्थ्यांनी ६० ते ७४. ९ टक्के तर ०३

आहेत. विषयनिहाय सर्वाधिक गुण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये मराठीत सर्वाधिक ९८ गुण ०२ विद्यार्थ्यांनी मिळविले आहेत. संस्कृतमध्ये ३० विद्यार्थ्यांनी १०० गुण मिळविले आहेत. हिंदीत एका विद्यार्थ्याला ९७ गुण मिळाले आहेत. इंग्रजीमध्ये दोन विद्यार्थ्यांनी ९८ गुण मिळविले आहेत. गणित , विज्ञान , इतिहास भूगोल – नागरिकशास्त्र या विषयात अनुक्रमे ०१, ०३ व ०५ विद्यार्थ्यांनी १०० पैकी १०० गुण मिळविले आहेत.

सर्व यशस्वी विद्यार्थ्यांचे संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. चेतन सारडग, उपाध्यक्ष विवेक रेड्डी, सचिव कमलकिशोर अग्रवाल, काषाध्यक्ष जयेश बजाज, शालेय समिती अध्यक्ष अतुल देऊळगावकर, मुख्याध्यापक रमाकांत स्वामी, पर्यवेक्षक गिरीश कुलकर्णी, राहुल पांचाळ, सुनीता जाधव यांसह सर्व शिक्षक – शिक्षिका, शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांनी अभिनंदन केले आहे.

घरे,संपत्ती आणि सामाजिक स्थान गमवावे लागले.या हिंसाचाराच्या घटनांनावर त्या काळातल्या माध्यमांनी फारसे लक्ष दिले नाही.त्यामुळे या प्रसंगाची विस्तृत माहिती आणि दस्तऐवजीकरण मर्यादित आहे. या ऐतिहासिक घटनांचा अभ्यास करताना समाजातील एका व्यक्तीच्या कृतीसाठी संपूर्ण समाजाला दोषी ठरवण्याची प्रवृत्ती किती घातक ठरू शकते हे लक्षात येते.

कारण नथुराम गोडसेने गांधीजींची हत्या करण्याअगोदर समस्त ब्राह्मण समाजाला विचारून हा निर्णय घेतला नव्हता.त्यामुळे एकाने केलेल्या चुकीच्या कृत्याचा संपूर्ण समाजाला दोष कसा काय देता येईल..? या प्रश्नाचा विचार जोपर्यंत भारतीय समाज करणार नाही, तोपर्यंत अशा प्रकारच्या घटना घडवून यामध्ये निष्पाप लोकांचे बळी जातच राहतील.

श्रीख नरसंहार १९८४: निष्पापांचा स्तरंजित इतिहास आणि भारतीय लोकशाहीवरील कलंक ३१ ऑक्टोबर १९८४. देशाच्या दिग्गत पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांच्या हत्येने संपूर्ण भारत हादरला. त्यांच्या अंगरक्षकांनी सतवंत सिंग आणि बेअंत सिंग,जे श्रीख धर्माय होते हे कृत्य केल्यानंतर अवघ्या काही तासांत देशभरात श्रीख समाजाविरुद्ध सूडभावनेने पेटलेली हिंसक लाट उसळली.दिल्लीसह कानपूर,भोपाल, इंदूर,आणि देशाच्या अनेक भागांत,केवळ श्रीख असल्याच्या नावावर हजारो लोकांचे प्राण घेतले गेले. सरकारी आकडेवारीनुसार,या हिंसाचारात २,७३२ लोक मारले गेले, यातील २,१४६ केवळ दिल्लीतील होते.पण मानवी हक्क संघटना आणि स्वतंत्र अहवालांचे म्हणणे आहे की ही संख्या ८,००० ते १७,००० पर्यंत असू शकते. या मृत्यूंमध्ये बहुसंख्य निष्पाप,निरपराध,सामान्य जीवन जणाऱ्या श्रीख नागरिकांचा समावेश होता.हा हिंसाचार अचानक घडलेला नव्हता,असे अनेक संशोधन अहवालांमधून समोर आले आहे. दंगली ठरवून,नियोजित पद्धतीने झाल्याचे अनेक साक्षीदार सांगतात. श्रीखांची घरे जाळली गेली, त्यांचे व्यवसाय उद्ध्वस्त झाले,श्रीख महिलांवर अमानुष अत्याचार केले गेले.. लोकशाही व्यवस्थेतील पोलीस आणि राजकीय यंत्रणा या सर्व प्रकारांमध्ये निष्क्रीय किंवा सहभागी असल्याचे आरोप झाले.

प्रश्न असा की, दोन व्यक्तींनी केलेल्या क्रूर कृतीसाठी संपूर्ण श्रीख समाज जबाबदार होता का? उत्तर स्पष्ट आहे नाही. भारतीय राज्यघटनेनुसार गुन्ह्याची जबाबदारी व्यक्तिगत असते,सामूहिक नाही.पण १९८४ मध्ये याच मूलभूत तत्त्वाची पायमल्ली झाली. संपूर्ण समाजाला दोषी ठरवण्यात आले आणि त्यांच्या अस्तित्वावर घाला घातला गेला.कोणताही गुन्हेहार किंवा वाईट प्रवृत्तीचा व्यक्ती हा एखादी घटना घडविण्याच्या अगोदर त्याच्या संपूर्ण समाजाला किंवा धर्मो्यांना विचारून ही घटना घडवत नसतो तो किंवा एक विशिष्ट गट ही घटना घडविण्यासाठी नियोजनबद्ध योजना आखतात. उदाहरणार्थ,आताच काश्मीरमध्ये घडलेली घटना ज्या अतिरेक्यांनी काश्मीरमध्ये

स्वामी दयानंद विद्यालयाची गुणवत्तेत

यशस्वी भरारी निकालाची परंपरा कायम

: विद्यालयाचा एकूण निकाल ७८ टक्के

लातूर–महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च

माध्यमिक शिक्षण मंडळाकडून घेण्यात आलेल्या इयत्ता १० वी बोर्ड परीक्षेचा निकाल नुकताचा जाहीर झाला असून या निकालामध्ये जेएसपीएम संचालित स्वामी दयानंद विद्यालय कव्हा शाळेचा एकूण निकाल ७८ टक्के लागलेला आहे.

यामध्ये सूदर्शन समाधान जाधव या विद्यार्थ्याने ७९ टक्के गुण घेऊन प्रथम क्रमांक पटकाविला, वेदांत देविदास करडे या विद्यार्थ्याने ७४.८० टक्के गुण घेऊन द्वितीय क्रमांक मिळविला तर वलीपाशा तज्जिन या विद्यार्थीनीने ७४.६० टक्के गुण घेऊन तृतीय क्रमांक मिळविला आहे. याबरोबरच जान्हवी मधुकर पिटले ७२.८० टक्के, सायली बंडू वाघमारे ७१.४० टक्के गुण घेऊन उत्तीर्ण झालेले आहेत. विद्यालयाच्या एकूण निकालामध्ये विशेष प्राविण्यामध्ये दोन, प्रथम श्रेणीमध्ये आठ, द्वितीय श्रेणीमध्ये पाच तर तृतीय श्रेणीमध्ये सात विद्यार्थ्यांनी देदिप्यमान यश मिळवत गुणवत्तेची परंपरा कायम ठेवण्याचे काम केलेले आहे.

विद्यार्थ्यांच्या या यशाबद्दल जेएसपीएम संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष माजी आ.शिवाजीराव पाटील कव्हेकर, संस्थेच्या सचिवा प्रतिभाताई शिवाजीराव पाटील कव्हेकर, संस्थेचे उपाध्यक्ष अजित पाटील कव्हेकर, जेएसपीएम संस्थेचे कार्यकारी संचालक रंजितसिंह पाटील कव्हेकर, समन्वयक सरदार शेख, मुख्याध्यापिक अरुणा कांदे यांच्यासह शिक्षक, शिक्षिकेत्तर कर्मचार्यांनी गुणवंत विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले.

पर्यटनासाठी आलेल्या लोकांना त्यांचा धर्म विचारून गोळ्या झाडल्या,हे करण्यामागचा त्यांचा हेतू हा होता की,भारतामध्ये धार्मिक अशांतता पसरवता येईल व काश्मिरी जनतेबद्दल भारतीय समाजामध्ये असंतोष पसरून संपूर्ण देशामध्ये धार्मिक दंगली पेटवून द्यायच्या.आणि काही ठिकाणी काही महामूर्ख लोकांनी कश्मीरी विद्यार्थ्यांना आणि व्यापार करणाऱ्या लोकांना लक्ष करून त्यांना त्रास देण्याचा प्रयत्न केला. जोपर्यंत भारतीय समाज गुन्हेगराचा गुन्हा काय? आणि त्या मागचा नेमका हेतू काय? हे जोपर्यंत समजून घेत नाही,तोपर्यंत जात,धर्म,वंश,प्रांत,भाषा आणि लिंग याच्या भेदभावाच्या आधारे भारतामध्ये निष्पाप लोकांची बळी जातच राहणार आहे.महात्मा ज्योतिबा फुले यांनी कुठल्याही विशेष वर्गाचा किंवा व्यक्तीचा द्वेष न करता ज्यांच्यामध्ये हा कर्मठपणा आहे. त्यांच्यात परिवर्तन आणण्यासाठी नेमेके काय केले पाहिजे? हे अधोरेखित करून अज्ञान हा माणसाचा खरा शत्रू आहे व या अज्ञानाला नष्ट करण्यासाठी माणसाला शिक्षित आणि सुशिक्षित करणे महत्त्वाचे आहे हे ओळखून त्यांनी शाळेची चळवळ सुरू केली.

ब्राह्मण मित्रांच्या सहकार्याने फुलेंची शिक्षणक्रांती उजळली जातीच्या चौकटी मोडणारी बौद्धिक मैत्री १९ व्या शतकात भारतात शिक्षणाचे दार बहुजनांसाठी उघडणारा पहिला मोठा प्रयत्न झाला,तो महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या हातून. स्त्री-शूद्र-अतिशूद्र यांच्या शिक्षणाचा प्रसार करण्यासाठी त्यांनी सुरू केलेली चळवळ केवळ क्रांतिकारकच नव्हती,तर समाजमनाला हादरवणारी होती.परंतु या प्रवासात फुले एकटे नव्हते. त्यांच्या या प्रयत्नांना काही पुरोगामी ब्राह्मण मित्रांनी दिलेले पाठबळ अत्यंत मोलाचे ठरले.

साल १८४८. पुण्याच्या भिडे वाड्यात महात्मा फुलेंनी पहिली मुलींची शाळा सुरू केली.हे भिडे ब्राह्मण समाजातील होते.स्त्री शिक्षणाच्या विरोधात सगळी सामाजिक व्यवस्था उभी असताना,फुलेंच्या पाठीशी काही ब्राह्मण सहकारी निधीराने उभे राहिले. त्यांनी जातीची बंधन झुगारून सामाजिक परिवर्तनासाठी फुलेंच्या कार्यात सक्रिय सहभाग घेतला.त्यात केशव सीताराम ढेरे यांचे नाव विशेष उल्लेखनीय.समाजाच्या रोषाची पर्वा न करता त्यांनी स्वतःच्या घरी फुलेंच्या शाळेसाठी जागा दिली.त्या काळी एका ब्राह्मणाने शूद्र-अतिशूद्र मुलांना शिकवण्यासाठी घर उघडणे, हे धाडसी पाऊल होते.त्याचप्रमाणे, मराठी पत्रकारितेचे जनक मानले जाणारे सदाशिव गोविंद जांभेकर यांनी फुलेंच्या विचारांना वैचारिक पाठबळ दिले.त्यांच्या लेखनातून फुलेंच्या कार्याची गरज आणि सामाजिक उपयोग स्पष्टपणे मांडला गेला.शिक्षणतज्ज्ञ कोल्हटकर,अत्रे आणि भांडारकर यांच्यासारख्या विद्वानांनीही या सामाजिक क्रांतीच्या विचारप्रवाहात आपले योगदान दिले.

महात्मा फुले यांची वैचारिक परिपक्वता ही केवळ त्यांच्याच जिद्दीचा परिणाम नव्हती. त्यांच्या समविचारी मित्रमंडळींनी दिलेला बौद्धिक आणि मानसिक आधार त्यांच्या चळवळीसाठी बळ देणारा ठरला.त्यांनी

जातीवर नव्हे,तर जातिप्रेरित अन्यायावर टीका केली. म्हणूनच,त्यांनी कधीच सर्व ब्राह्मणांना एकसंध विरोधक मानले नाही. त्यांची मैत्री आणि सहकार्य फक्त सत्यासाठी होती सत्यशोधनासाठी.आज,जेव्हा आपण सामाजिक समतेच्या वाटेवर वाटचाल करत आहोत,तेव्हा फुले आणि त्यांच्या ब्राह्मण मित्रांची ही ऐतिहासिक भागीदारी एक प्रेरणास्रोत ठरते. सामाजिक बदलासाठी फक्त शोषितांचाच नव्हे,तर संपूर्ण समाजाच्या विवेकशक्तीचा सहभाग गरजेचा आहे,हे इथूनच शिकता येत.

महात्मा फुले आणि टिळक: वैचारिक मतभेदांपलीकडे देशहिताचा आदर्श.महात्मा ज्योतिबा फुले आणि लोकमान्य टिळक हे दोघेही आपल्या आपल्या मार्गाने देशासाठी कार्यरत असलेले थोर विचारवंत. जरी त्यांच्या वैचारिक भूमिका परस्परविरोधी होत्या फुले हे सामाजिक सुधारणा,बहुजन शिक्षण आणि ब्राह्मणवाद विरोधावर भर देणारे तर टिळक हे राष्ट्रवाद,स्वराज्य आणि परंपरागत हिंदू संस्कृतीचे समर्थक होते तरीही एक प्रसंग असा घडला की जिथे फुलेंनी आपले मतभेद बाजूला ठेवून, टिळकांच्या देशहितासाठी चाललेल्या लढ्याला साथ दिली.

साल १८९७ मध्ये राजा राम कृष्ण या वृत्तपत्रात ब्रिटिश सत्तेविरुद्ध लेख लिहिल्याबद्दल टिळकांवर राजद्रोहाचा खटला चालवण्यात आला.तेव्हा टिळकांना तुरुंगात डांबले गेले आणि त्यांच्यासाठी कोणीही जामीनदार पुढे येत नव्हते. अशा कठीण प्रसंगी महात्मा फुले पुढे आले,टिळक आपल्या विचारांचे कट्टर विरोधक असून ते ब्राह्मण आहेत,असा कुठलाही विचार मनात न आणता त्यांनी टिळकांचा जामीन उभा केला.हा प्रसंग केवळ व्यक्तिगत किंवा जातीय मतभेद असून ही,खऱ्या अर्थाने ‘राष्ट्रहित सर्वोपरि’ या तत्त्वाचा आदर्श ठरतो.फुले यांनी स्पष्टपणे दाखवून दिलं की वैचारिक मतभेद हे व्यक्तिगत वैर नसते.जर एखादी व्यक्ती देशासाठी कार्य करत असेल,तर तिच्या शिकवतो की विचारसरणी वेगळी असली तरी एकमेकांच्या देशसेवेला मान्यता देण्याची आणि आवश्यक तेव्हा मदतीचा हात पुढे करण्याची परिपक्वता असावी लागते.

फुलेंची करुणा आणि समतेचा आदर्श: काशीबाई दीक्षित प्रकरण.महात्मा ज्योतिबा फुले आणि ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले यांचे आयुष्य केवळ शूद्र-अतिशूद्र समाजाच्या उद्धारासाठीच नव्हते,तर सर्वच वंचित,पीडित,उपेक्षित घटकांसाठी होते मग ती व्यक्ती कोणत्याही जातीतली का असेना.याच महान माणुसकीचे एक ज्वलंत उदाहरण म्हणजे काशीबाई दीक्षित या ब्राह्मण विधवा महिलेचे जीवन वाचवण्याचा आणि तिच्या मुलाला दत्तक घेण्याचा प्रसंग.काशीबाई ही एक विधवा ब्राह्मण स्त्री होती,जिला समाजाने तिच्या पतीच्या मृत्यूनंतर एकटी, उपेक्षित आणि बेघर करून सोडले होते.गर्भवती अवस्थेत तिने आत्महत्या करण्याचा निर्णय घेतला होता.ही बातमी समजताच सावित्रीबाई फुले धाव घेत त्या महिलेला स्वतःच्या घरी घेऊन आल्या.

तिला मानसिक आधार दिला,घर दिलं आणि सुरक्षितता दिली.

नंतर काशीबाईने एका गोंडस बाळाला जन्म दिला. त्या मुलाचे नाव ठेवले गेले.यशवंतराव फुले. फुलेंनी त्या मुलाला दत्तक घेतले आणि मोठ्या प्रेमाने वाढवले. यशवंतराव पुढे एक डॉक्टर झाले आणि सामाजिक कार्यात सक्रिय राहिले.ही घटना सिद्ध करते की महात्मा फुले दांपत्याने कधीही जातीय द्वेषाच्या आधारावर आपले कार्य केले नाही.त्यांनी ब्राह्मणवाद म्हणजे जातीच्या आधारे असलेले अन्यायकारी वर्चस्व-याचा विरोध केला; परंतु एका ब्राह्मण स्त्रीला आधार देऊन तिच्या मुलाला दत्तक घेणे हे त्या पातळीवरचा माणुसकीचा सर्वोच्च आदर्श ठरतो.शत्रू व्यक्ती नव्हे, तर विचार! फुलेंचा संदेश समजून घ्या, समाज विभाजन नव्हे, विवेक वाढवा..!

सध्या प्रदर्शित झालेल्या ‘फुले’ या चित्रपटामुळे अनेकांच्या मनात नव्याने विचारमंथन सुरू झाले आहे. काहीजणांनी चित्रपट पाहून ब्राह्मण समाजाबाबत नकारात्मक भावना व्यक्त केल्याचाही आवाज ऐकू येतो.मात्र,हे चित्रपटातील खरे आणि गाभ्याचे संदेश समजून न घेता केलेले संवग निष्कर्ष आहेत.‘फुले’ हे केवळ एका व्यक्तीचे चरित्र नाही,तर एका विचारधारेचा,एका माणुसकीच्या लढ्याचा इतिहास आहे.महात्मा फुले यांचे खरे शत्रू दत्तक घेणे हे त्या पातळीवरचा माणुसकीचा सर्वोच्च आदर्श जगाला दाखवून दिला.जर फुले खरोखरच कोणत्याही समाजाचे द्वेषी असते,तर हा प्रसंग घडू शकला नसता. म्हणूनच, ‘फुले’ चित्रपट पाहून जर कोणी समस्त ब्राह्मण समाज वाईट असा निष्कर्ष काढत असेल, तर ही विनम्र विनंती आहे हा चित्रपट पुन्हा पाहा. फुलेंनी जे जिवंत ठेवायचा प्रयत्न केला तो विवेकाचा आणि करुणेचा दिवा आहे. त्यांनी समाजाच्या विवेकशील घटकांना आपल्या चळवळीत सामील केलं.आज आपल्याला खऱ्या शत्रूंविरुद्ध अधिकारमय विचारांविरुद्ध लढायचं आहे.ना की कोणत्याही विशिष्ट समाजाविरुद्ध. जर आपण व्यक्ती वा समाजाला दोष देत बसलो,तर आपणही त्यांच्या संघर्षाच्या गाभ्याला हरवत आहोत.आपण लढा उभा करूया विचारांच्या विरोधात,व्यक्तींविरोधात नव्हे.फुलेंचा खरा शत्रू समजून घेऊया, आणि त्यांच्या शिकवणीला न्याय देऊया. अन्यथा, त्यांच्या ऐतिहासिक बलिदानाचा अपमान करणारे आपणच ठरू.

किरण रामी बाबुराव (मोहिने)

मोवाईत -२५६१८८३१४९,नारिक.

शिवाजी विद्यालय बिटरगाव शाळेचा निकाल ८६.४० टक्के

लातूर –महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक विशेष प्राविण्यामध्ये दोन विद्यार्थी,

व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाकडून घेण्यात आलेल्या इयत्ता १० वी बोर्ड परीक्षेचा निकाल नुकताच जाहीर झाला असून रेणापूर तालुक्यातील बिटरगाव येथील शिवाजी विद्यालयाचा एकूण निकाल ८६.४० टक्के लागलेला आहे.

यामध्ये विद्यालयातून ८३.४० टक्के गुण घेऊन नेहा कमाळे ही विद्यार्थीनी प्रथम आलेली आहे. नंदिनी बलभीम पवार या विद्यार्थीनीने ७६.६० टक्के गुण घेऊन द्वितीय क्रमांक मिळविला आहे तर शेख गुलनास सलाउद्दिन या विद्यार्थीनीने ७३.४० टक्के गुण घेऊन तृतीय क्रमांक मिळविला आहे. गुणवंत विद्यार्थ्यांमध्ये सुभद्रा जगताप या विद्यार्थीनीने ६९.२० टक्के गुण, शेख सिमरण बशीर या विद्यार्थीनीने ६७.४६ टक्के गुण घेऊन यश मिळविलेले आहे.

प्रथम श्रेणीमध्ये नऊ विद्यार्थी, द्वितीय श्रेणीमध्ये पाच विद्यार्थी तर तृतीय श्रेणीमध्ये तीन विद्यार्थ्यांनी घवघवीत यश संपादन केलेले आहे. विद्यालयाच्या एकूण निकालामध्ये मुलापेक्षा मुलींनीची गुणवत्तेत बाजी मारण्याचे काम केलेले आहे.

विद्यार्थ्यांच्या या यशाबद्दल जेएसपीएम संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष माजी आ.शिवाजीराव पाटील कव्हेकर, संस्थेच्या सचिवा प्रतिभाताई शिवाजीराव पाटील कव्हेकर, संस्थेचे उपाध्यक्ष अजित पाटील कव्हेकर, जेएसपीएम संस्थेचे कार्यकारी संचालक रंजितसिंह पाटील कव्हेकर, शाळेचे मुख्याध्यापक सूर्यकांतराव चव्हाण यांच्यासह शिक्षक, शिक्षिकेत्तर कर्मचार्यांनी गुणवंत विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले.

बहिण-भाऊ एकमेकांपासून दुरावलेत? चाणक्य नीतिमध्ये सांगितलंय नातं घट्ट करण्याचं गुपित

बहिण-भावाचं नातं हे अतिशय पवित्र एकदा निर्माण झाला तर ती दरी भरून असतं. बहिणीची रक्षा करणे हे भावाचं कर्तव्य मानलं जातं. तर भावाचा सन्मान करणे हे बहिणीचं आद्यकर्तव्य. रक्षाबंधनाच्या दिवशी हे नातं असंच फुलत राहावं यासाठी प्रार्थना केली जाते. असं कोणतं नातं नाही ज्यामध्ये दुरावा निर्माण झाला नाही. यामध्ये बहिण-भावाच्या नात्याचाही समावेश आहे. अशावेळी जर तुमचं बहिण-भावाचं नातं देखील दुरावलं असेल तर चाणक्य नीतिमध्ये सांगितलेल्या टिप्स महत्त्वाच्या ठरतात.

मान-सन्मान
आचार्य चाणक्य यांच्या म्हणण्यानुसार,भावा-बहिणीच्या नात्यामध्ये मान-सन्मान असणे अत्यंत गरजेचे असते. एकमेकांप्रती आदर असणं हे या नात्याचं गुपित आहे. जेव्हा नात्यातील ही गोष्ट कमी होत जाते तेव्हा मात्र दुरावा निर्माण होता. तसेच नात्यातील गोडवा देखील कमी होतो.

विश्वासाची उणीव
आचार्य चाणक्य आपल्या नीतिशास्त्रात सांगतात की, भावा-बहिणीचं नातं हे एक अतूट प्रेमाचं आणि विश्वासाचं नातं आहे. पण खोटेपणावर कधीच नातं टिकत नाही. म्हणून भावा-बहिणीचं नातं गरजेचं असतं कारण यामध्ये कुठेच खोटेपणा नसतो. खोटं बोलल्यामुळे नातं कमकुनत होतं आणि त्यामधील गोडवा नाहीसा होतो.

प्रेमाशिवाय अर्थशून्य
भावा-बहिणीच्या नात्यात जर दुरावा

पहिला आधार
बहिण भावाचं नातं हे एक घट्ट नातं आहे. एकमेकांच्या संकट काळात दुसरं कुणीही धावत आलं नाही तरी बहिण-भावाचं हे नातं मात्र थोडं वेगळं असतं. कारण कोणत्याही कठिण काळात तुम्ही भावाने हक्काने बोलवू शकता. किंवा बहिणीची आधाराने सगळ्या गोष्टी शेंअर केल्या जातात.

रक्षाबंधन
उद्या सगळीकडे रक्षाबंधनाचा दिवस साजरा केला जाणार आहे. अशावेळी अनेक भावंड एकमेकांपासून दूर असतील. अशावेळी जर तुमच्या नात्यातही असा दुरावा आला असेल तर आचार्य चाणक्य नीति यांच्या टिप्सनुसार तुम्ही नात्यामध्ये बदल करू शकता. १९ ऑगस्ट रोजी रक्षाबंधन हा सण साजरा केला जाणार आहे.

बुद्ध पौर्णिमा : आजच्या अस्वस्थ मानवतेला धम्माचा प्रकाश

वैशाख शुद्ध पौर्णिमा ही केवळ धार्मिक परंपरेची एक तारीख नाही, तर ती मानवी इतिहासातील एका महान प्रकाशयुगाची आठवण आहे.याच दिवशी कपिलवस्तूचा राजकुमार सिद्धार्थ गौतम यांचा जन्म झाला,याच दिवशी बोधगयेच्या पिंपळवृक्षाखाली त्यांना बोधी प्राप्ती झाली आणि याच दिवशी कुशीनगर येथे त्यांनी निर्वाण प्राप्त केलं. म्हणूनच ही पौर्णिमा ‘त्रिसंधी’ म्हणून ओळखली जाते – जन्म,बोध आणि निर्वाणाचा संगम.पण या ऐतिहासिक घटनांच्या पलीकडे,बुद्धाचा जीवनप्रवास आणि त्यांचा धम्म म्हणजे मानवतेच्या गाभ्याला स्पर्श करणारा शाश्र्वत विचार आहे.

आजचा आधुनिक माणूस जेव्हा विज्ञान,तंत्रज्ञान,कृत्रिम बुद्धिमत्ता,संपत्ती आणि यशाच्या शिखरांवर पोहोचतो,तेव्हा त्याला बाह्य साधनांची प्रचंड भरभराट दिसते,पण त्याचवेळी अंतर्मनात एक खोल अस्वस्थता घर करून बसलेली असते.मानसिक ताण, नातेसंबंधातील तुटपुनं,सामाजिक असाहिष्णुता,जात-धर्माधारित द्वेष,आणि राजकीय फायद्यासाठी फोडले जाणारे समाज हे आजच्या युगाचं वेदनादायी वास्तव आहे. अशा अस्वस्थ काळात बुद्धाच्या करुणामय आणि विवेकनिष्ठ तत्त्वज्ञानाची नितांत आवश्यकता भासते.

स्वामी विवेकानंद विद्यालयाचा निकाल १०० टक्के,गुणवत्तेची परंपरा कायम : ९५ टक्क्यावर १९ विद्यार्थ्यांची भरारी

लातूर –जेएसपीएम विवेकानंद विद्यालयाने इयत्ता १० वी च्या एसएससी बोर्डाच्या परीक्षेत देदिप्यमान यश मिळवले असून विद्यालयाचा एकूण निकाल १०० टक्के लागलेला आहे. विद्यालयाच्या एकूण १९३ विद्यार्थ्यांनी परीक्षा देऊन चांगल्या गुणवत्तेने यश मिळविलेले आहेत. त्याबद्दल या गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सन्कार जेएसपीएम संस्थेचे उपाध्यक्ष अजित पाटील कव्हेकर यांच्याहस्ते करण्यात आला.

यामध्ये राजनंदिनी मुंडे आणि परिणीता कलुरे या दोन विद्यार्थीनीने १०० टक्के गुण घेऊन विद्यालयातून व राज्यातून गुणवत्तेत येण्याचा मान मिळविला आहे. पुनम जाधव या विद्यार्थीनीने ९९.४० टक्के गुण घेऊन द्वितीय क्रमांक पटकाविला तर प्रतिक कुंभार या विद्यार्थ्याने ९८.४० टक्के गुण घेऊन तृतीय क्रमांक पटकाविला आहे. स्वामी विवेकानंद विद्यालयाचे दोन विद्यार्थी १०० टक्के गुण

माजी आ.शिवाजीराव पाटील कव्हेकर, संस्थेच्या सचिवा प्रतिभाताई शिवाजीराव पाटील कव्हेकर, संस्थेचे उपाध्यक्ष अजित पाटील कव्हेकर, जेएसपीएम संस्थेचे कार्यकारी संचालक रंजितसिंह पाटील कव्हेकर,प्राचार्य गोविंद शिंदे, प्राचार्य मारुती सूर्यवंशी, उप्पुख्याध्यापक प्रभाकर सावंत, बाळाराम पिचारे, गणेश कदम, अल्का अंकुशे, व्यंकट कांबळे, रमाकांत शिंदे, अरुण काळे, राधा कवरे यांच्यासह शिक्षक, शिक्षिकेत्तर कर्मचार्यांनी गुणवंत विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले.

महिलांमध्ये किडनीच्या आजाराची ही असू शकतात ५ कारणे, आजच ओळखा लक्षणे

वाईट जीवनशैलीमुळे आजकाल अनेक आजार आपल्याला आपल्या कवेत घेतात. धावपळीच्या जीवनामुळे आपण आपल्या जीवनशैलीकडे आणि आहाराकडे लक्ष देऊ शकत नाही, त्यामुळे बीपी, मधुमेह असे अनेक आजार आपल्या अवतीभवती आहेत. यांपैकी एक म्हणजे किडनी स्टोन.

सध्या किडनी स्टोन ही एक थोकादायक समस्या म्हणून उदयास येत आहे. ही समस्या महिलांमध्ये अधिक दिसून येते. एका संशोधनानुसार पुरुषांमध्ये किडनीच्या आजाराचा धोका १२ टक्के आणि महिलांमध्ये १४ टक्के असतो. वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन नुसार, ३० वर्षांपेक्षा जास्त वयाच्या लोकांना किडनीचा आजार होण्याची शक्यता जास्त असते. महिलांमध्ये किडनीच्या आजाराची काही कारणे असू शकतात, ज्याकडे दुर्लक्ष करू नये.

किडनीच्या आजाराची लक्षणे–
भूक न लागणे
थकवा येणे, अशक्तपणा जाणवणे
मळमळ आणि उलट्यासारखे वाटणे
स्नायू दुखणे
क्रॅम्पिंग, ताणल्यासारखे वाटणे
रात्री वारंवार लघवी होणे
वजन कमी होणे
सूजलेले घोट किंवा पाय
धाप लागणे
लघवीमध्ये रक्त
निद्रानाश
त्वचेची खाज सुटणे, कोरडेपणा
डोळ्याभोवती सूज येणे

त्वचेमध्ये कोरडेपणा आणि खाज सुटणे महिलांमध्ये किडनीच्या आजाराची प्रमुख कारणे–
गर्भधारणा
काही आरोग्य तज्ञांच्या मते, गर्भधारणेमुळे महिलांना किडनीशी संबंधित समस्या देखील असू शकतात. गरोदरपणात महिलांच्या किडनीवर दबाव येतो, त्यामुळे त्याच्या कामात अडथळा निर्माण होतो.

अशा स्थितीत किडनीशी संबंधित समस्या उद्भवू शकतात. म्हणूनच वेळोवेळी डॉक्टरांचा सल्ला घ्यावा.

आजकाल लोकांमध्ये ऊरूध्व ची समस्या मोठ्या प्रमाणात दिसून येते. हे पुरुषांपेक्षा स्त्रियांमध्ये जास्त दिसून येते. यूटीआयच्या समस्यांमुळे किडनीशी संबंधित समस्या उद्भवू शकतात. अशा परिस्थितीत जर तुम्हाला णळख ची समस्या भेडसावत असेल तर लगेच डॉक्टरांना दाखवा, अन्यथा हा त्रास वाढून किडनीचा आजार होऊ शकतो.

मधुमेह
मधुमेहामुळे किडनीशी संबंधित समस्या उद्भवू शकतात. अनेक वेळा आपल्या रक्तातील साखर खूप वाढते आणि आपण ती दीर्घकाळ टाळतो. अशा परिस्थितीत ते किडनीशी संबंधित समस्यांना जन्म देऊ शकते. अशा परिस्थितीत, रक्तातील साखरेची पातळी नियंत्रित करण्याचा प्रयत्न करा.

हार्मोनल असंतुलन
महिलांमध्ये हार्मोनल असंतुलन खूप आहे. अशा परिस्थितीत महिलांमध्ये पीसीओएस झाल्यानंतरही दीर्घकालीन किडनीच्या आजाराचा धोका वाढतो. योग्य जीवनशैलीसह निरोगी आहार आणि व्यायाम करण्याचा प्रयत्न करा.

उत्थान समजला – जिथे कोणतीही जात श्रेष्ठ नाही,कोणीही नीच नाही, सर्वजण फक्त माणूस म्हणून समान आहेत.
सर्व प्राणी सुखी असोत,भयमुक्त असोत, शांत असोत.
Sabbe satt bhavantu sukhitatt – करुणा सूत्र : आज बुद्धांना पूजा करण्याची नाही,तर त्यांच्या मार्गावर चालण्याची गरज आहे.
बुद्ध हे विहारात बसवलेली मूर्ती नाहीत – ते एक जिवंत मूल्य आहेत, ज्यांनी हजारो वर्षांपूर्वी दाखवलेला मार्ग आजही तितकाच प्रकाशमान आहे.
त्यांच्या विचारांनी आपल्याला स्वतःत परिवर्तन घडवायचं आहे.कारण शेवटी बुद्धत्व म्हणजे काय? – तर स्वतःला ओळखून,दुःस्याला समजून घेणं,आणि या जगात शांती,समता आणि करुणेचा दीप उजळत राहणं.समस्त मानवी समाजाला बुद्धाच्या मार्गावर मार्गक्रमण करण्यासाठी वैशाखी बुद्ध पौर्णिमेच्या निमित्ताने मनःपूर्वक शुभेच्छा..! आपले व सर्वांचे मंगल होवो हिच मंगलकामना..!

दृष्टिकोन,सम्यक संकल्प,सम्यक वाणी, सम्यक कृती,सम्यक आजीविका,सम्यक प्रयत्न,सम्यक स्मृती आणि सम्यक समाधी – हे केवळ आध्यात्मिक अभ्यासाचे घटक नाहीत,तर एका सुसंस्कृत,विवेकी आणि शांतीप्रिय समाजाची उभारणी करणारे मूल्य आहेत.

आज समाज जात,धर्म,भाषा,प्रांत,राजकारण या आधारांवर इतका विभागला गेला आहे की ‘समता’ ही संकल्पना केवळ घोषणांमध्ये उरली आहे.द्वेष,हिंसा आणि आपमतलबीपणा यांचा धूर इतका दाट झालाय की करुणा,संयम आणि मैत्री यांचे प्रकाशकिरणच दिसनासे झाले आहेत. अशा वेळेस बुद्धांचा धम्म हे केवळ बौद्ध धर्माचे तत्त्वज्ञान नाही,तर ते सर्व मानवजातीसाठी एक मार्गदर्शक तत्व आहे.

द्वेष द्वेषाने नाही, फक्त प्रेमाने शमतो. छर हळ िशीशपर िशीपळ, िरारर्पी+वहर जीवलरपरउ– धम्मपद ५)
बुद्धपौर्णिमा साजरी करताना आपण केवळ विहारांमध्ये दीप लावतो, ध्यान करतो; पण आज खरी गरज आहे ती मनात प्रकाश लावण्याची.आपल्या अंतर्मनातील लोभ, द्वेष, मोह आणि अहंकार या अंधकाराचा नाश करण्याची बुद्धांनी देव होण्याचा मार्ग दाखवला नाही,तर माणूस म्हणून उन्नत होण्याचा मार्ग दाखवला. त्यांनी धर्म म्हणजे मानवतेचा

राज्यस्तरीय महामेळान्यात नाथजोगी समाजातील ७२ मुलांना नाथदिक्षा

लातूर : अखिल भारतीय नाथपंथी कदम, शंकर चव्हाण, परमेश्र्वर गायकवाड, समाज महासंघ, गोरक्षनाथ चॅरिटेबल ट्रस्ट यांच्यावतीने पवित्र नाथदिक्षा (कानचिरा) सामूहिक कार्यक्रम लातूर येथील श्री

सिध्देश्र्वर व रत्नेश्र्वर देवस्थानात सोमवारी (ता.१२) पार पडला. यामध्ये ७२ मुलांनी विधीवत पूजा केली व श्री श्री श्री १००८ महामंडळेश्र्वर महस्वामी शिवरुद्रानंद महाराज आणि श्री शिवनाथ महाराज, राजेंद्र देवानग या धर्मगुरूंनी त्यांना नाथदिक्षा दिली. याप्रसंगी १६ गरजू विद्यार्थ्यांना मुंबई अखिल भारतीय नाथपंथी समाज महासंघाच्या वतीने मान्यवरांच्या हस्ते शिष्यवृत्तीचे वितरण करण्यात आले.

अखिल भारतीय नाथपंथी समाज महासंघाचे राष्ट्रीय अध्यक्ष डॉ.जयाजी नाथ, राष्ट्रीय महासचिव विश्र्वनाथ नाथ, खजिनदार डी. इ. हिरडे, योगेश बर्वे, शिवराम डवरी, डॉ. डी. बी. इंगळे, शांतीनाथ जाधव, संजय चव्हाण, सुरेश जाधव, काशीनाथ गोसावी, दत्तात्रय सुर्यवंशी, रविंद्र जाधव जिल्हाध्यक्ष गुरुनाथ मधुरकर, धर्मनाथ रिदिवाडे, गोरख जोगी, अमोल चव्हाण, जगन्नाथ

लहु जाधव, नागनाथ जोगी, किरण सुर्यवंशी, बालाजी चव्हाण, ज्ञानेश्र्वर सूर्यवंशी, विठ्ठलनाथ केदारनाथ चव्हाण आदींनी पुढाकार घेतला. ज्योती सूर्यवंशी, ज्योती मधुरकर, आरती रिद्धीवाडे, आश्र्वीनी पवार, नीलम चव्हाण, नम्रता चव्हाण, नीता जोगी, स्वरुपा योगी, सविता कदम, रुपाली जोगी, सुवर्णा चव्हाण, सारिका रोकडे, प्रतिभा योगी, प्रियंका चव्हाण, पल्लवी योगी, तुळशी योगी आदि महिलांनी महामेळावा यशस्वीतेसाठी अथक प्रयत्न केले.

या महामेळान्यास महाराष्ट्रातून असंख्य नाथबांधव व महिलांची उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक माधव क्षीरसागर, सूत्रसंचालन रामनाथ जाधव तर आभार सदानंद योगी यांनी मानले.

राशिभविष्य १४ मे २०२५

मेष : शुभ रंग: लाल, शुभ दिशा: पश्चिम
आवक बऱ्याचअंशी वाढणार आहे. मात्र, खर्चावर बंधन आणणे तेवढेच आवश्यक वाटते.
वृषभ : शुभ रंग: हिरवा, शुभ दिशा: पश्चिम
बौद्धिक चळवळीचे नेतृत्व हाती येईल. नव्या व्यवहारात हवे तसे व्यवहार होतील.
मिथुन : शुभ रंग:हिरवा, शुभ दिशा:पूर्व
कोणाच्या विवाहविषयक कामात फार पुढाकार नको. संशोधन, कला, साहित्य तसेच वाहतूक क्षेत्रातल्या संधी डावलू नका.
कर्क : शुभ रंग: हिरवा, शुभ दिशा: पश्चिम
संयम, शिस्त आणि सरळमार्गी व्यवहार यातून आपले बरेच मनसुबे पूर्ण केले जातील.
सिंह : शुभ रंग:पिवळा, शुभ दिशा:दक्षिण
कोणालाही कमी लेखू नका किंवा दुखवू नका. स्वतःच्या वागण्या बोलण्यातून पसरणारे गैरसमज यावर वेळीच बंधन आणा.
कन्या : शुभ रंग:हिरवा, शुभ दिशा:पूर्व
एखादा जुना खटला त्रास देईल. अथवा एखादा जुना आजाराचा पुन्हा त्रास होण्याची शक्यता.
तुळ : शुभ रंग: लाल, शुभ दिशा:पूर्व
उद्योगधंद्याची रिश्थती सुधारून अधिक नफा होईल. नवीन वस्तू खरेदी करू शकाल.
वृश्चिक : शुभ रंग: हिरवा, शुभ दिशा: पूर्व
प्रचंड वाढणारा उत्साह, कामाचाही वाढता व्याप व काही महत्त्वाच्या गाठीभेटी यातून विशेष महत्त्वाची कामे बाजूला होतील.
धनु : शुभ रंग:काळा, शुभ दिशा: दक्षिण
नोकरीची एखादी संधी गमवावी लागेल. शेतीच्या संबंधातील कामे यशस्वी होतील.
मकर : शुभ रंग: हिरवा, शुभ दिशा: पूर्व
नोकरी–व्यवसायात फसव्या व्यवहारांपासून सावध रहा. युवक युवतींनी थोरामोठ्यांची मदत नाकारू नये.
कुंभ : शुभ रंग: हिरवा, शुभ दिशा: दक्षिण
तरुण–तरुणींना क्रीडाक्षेत्रात चमकण्याची संधी मिळेल. व्यावसायिकांना उच्चपदस्थांच्या ओळखीचा फायदा होईल.
मीन : शुभ रंग: निळा, शुभ दिशा:पूर्व
व्यावसायिक अभ्यासक्रम पूर्ण झालेल्या व्यक्तींना नोकरीमध्ये विशेष संधी उपलब्ध होईल.

इतिहासात आजचा दिवस १४ मे २०२५

अंतरराष्ट्रीय
१७०२ – इंग्लंड आणि नेदरलंडने फ्रांस आणि स्पेनविरुद्ध युद्धाची घोषणी केली.
१९४१ – ३,६०० परसियन जीवांना अटक.
१९६२ – ग्रीसची राजकुमारी सोफिया हिनी स्पेनच्या डॉन जुअन कार्लोस सोबत विवाह केला.
१९६३ – कुवेत युनायटेड नेशनच्या १११वा सदस्य बनला.
१९७३ – स्कायलॅबने पहिला अंतरिक्ष केंद्र सुरू केले.

२००६ – ब्राझीलमध्ये गुंडाच्या टोळीने पोलिसांवरील केलेल्या हल्ल्यात ३० जण ठार झाले.
२००६ – पूर्व इंडोनेशियाच्या जावा द्वीपातील एका गावात दरड कोसळून ११ वाळू कामगारांचा मृत्यू झाला.

२००६ – दक्षिण पश्चिम इराणमध्ये सशस्त्र हल्लेखोरांनी चार मोटारींना थांबवून त्यातील प्रवाशांवर हल्ला करून १२ जणांची हत्या केली.
२००६ – पूर्व पाकिस्तानमध्ये तीन बसची धडक आणि दोन वाहनांनी पेट घेतल्यामुळे २५ जण ठार झाले.

राष्ट्रीय
२००२– तीन काश्मीरी दहशतवाद्यांचा जम्मू जवळील कालूचक येथील लष्करी छावणीवर आत्म घातकी हल्ला. ३१ ठार तर ४८ जखमी.
२००७ – कपिल देव यांची इंडियन क्रिकेट लिग (आयसीएल)च्या अध्यक्षपदी निवड झाली.
२००७ – विज्ञान व प्रौद्योगिकी क्षेत्रातील योगदानामुळे माजी राष्ट्रपती ए.पी.जे अब्दुल कलाम यांना सोसायटी ऑफ लंडनच्या दुसरा चार्ल्स पुरस्कारासाठी निवडण्यात आले.
२००८ – जयपूर येथे झालेल्या सात बॉम्बस्फोट मालिकानंतर पंधरा पोलिस स्थानकांच्या भागात सकाळी ९ ते संध्याकाळी ६ पर्यंत संचारबंदी लागू करण्यात आली.

जन्म
१६१७ – छत्रपती संभाजी महाराजाचा जन्म.
१६८६ – थेरोमेटरच्या शोधक जर्मनीचा गेब्रील डॅनियल फहरेनहीट याचा जन्म.
१७१० – स्वीडनचा राजा अडॉल्फ फ्रीड्रीकचा जन्म.
१९४८ – इंग्लिश क्रिकेट खेळाडू, मार्गदर्शक, प्रशिक्षक बॉब वूल्मरचा जन्म.
१९५५ – तलत अझीझ, गझल गायकाचा जन्म.

निधन
१९२३ – अखिल भारतीय काँग्रेसच्या मूळ संस्थापकांपैकी एक, कायदेपंडित व समाजसुधारक नारायण गणेश चंदावरकर यांचे निधन.
१९६३ – वैदिक, संस्कृत, तिबेटी, चिनी, मंगोलियन इत्यादी भाषांचे जाणकार आणि कोशकार डॉ. रघुवीर यांचे निधन.
२००१ – गाईड, मालगुडी डेज या कादंबऱ्यांचे लेखक आणि आंतरराष्ट्रीय ख्यातीचे कादंबरीकार पद्मभूषण आर. के. नारायण यांचे निधन.

हे पत्रक, मालक, संपादक, प्रकाशक रघुनाथ बनसोडे यांनी मुद्रक महेश मोतीराम राठोड यांनी मयूर ऑफसेट प्रिंटर्स, मेन रोड, मित्र नगर, लातूर, जि.लातूर - ४१३ ५१२ (महाराष्ट्र) येथे छापून कार्यालय दैनिक लातूर प्रभात, पवन कॉलनी, कृपासदन शाळेजवळ, लातूर (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले.
(पी.आर.बी.कायद्यानुसार संपादकाची जबाबदारी)
RNI No.: - MAHMAR/2017/72894